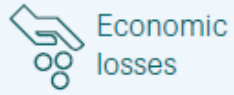

Uticaj globalnih trendova na razvoj šteta

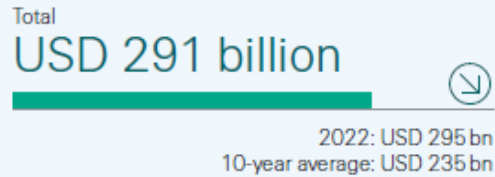
Ana Riedmann, Senior Client Underwriter
Danijela Ziser, Claims Expert

The year 2023 in a nutshell

Economic losses

Natural catastrophes
USD 280 bn*

Man-made disasters
USD 11 bn

0.26%
of global GDP

10-year average: 0.23%

*Ranks 19th in terms of normalised economic losses from natural catastrophes since 1970**

Victims

>76 000

Insured losses

Natural catastrophes
USD 108 bn

Man-made disasters
USD 9 bn

20% of global property
direct premiums written

10-year average: 20%

Catastrophe events

332

Natural catastrophe insured losses

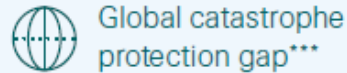

Secondary perils
USD 87 bn (81%)

Primary perils
USD 21 bn (19%)

2022: USD 57 bn

2022: USD 76 bn

Global catastrophe protection gap***

2023
USD 174 bn

2022
USD 155 bn

10-year average
USD 136 bn

Normalised = economic losses are adjusted for both inflation and real GDP growth effects for the period 1984–2023. For more details on definitions and methodology, see appendix. *Global catastrophe gap = natural and man-made disasters. Source: Swiss Re Institute

Pregled 2023. godine:

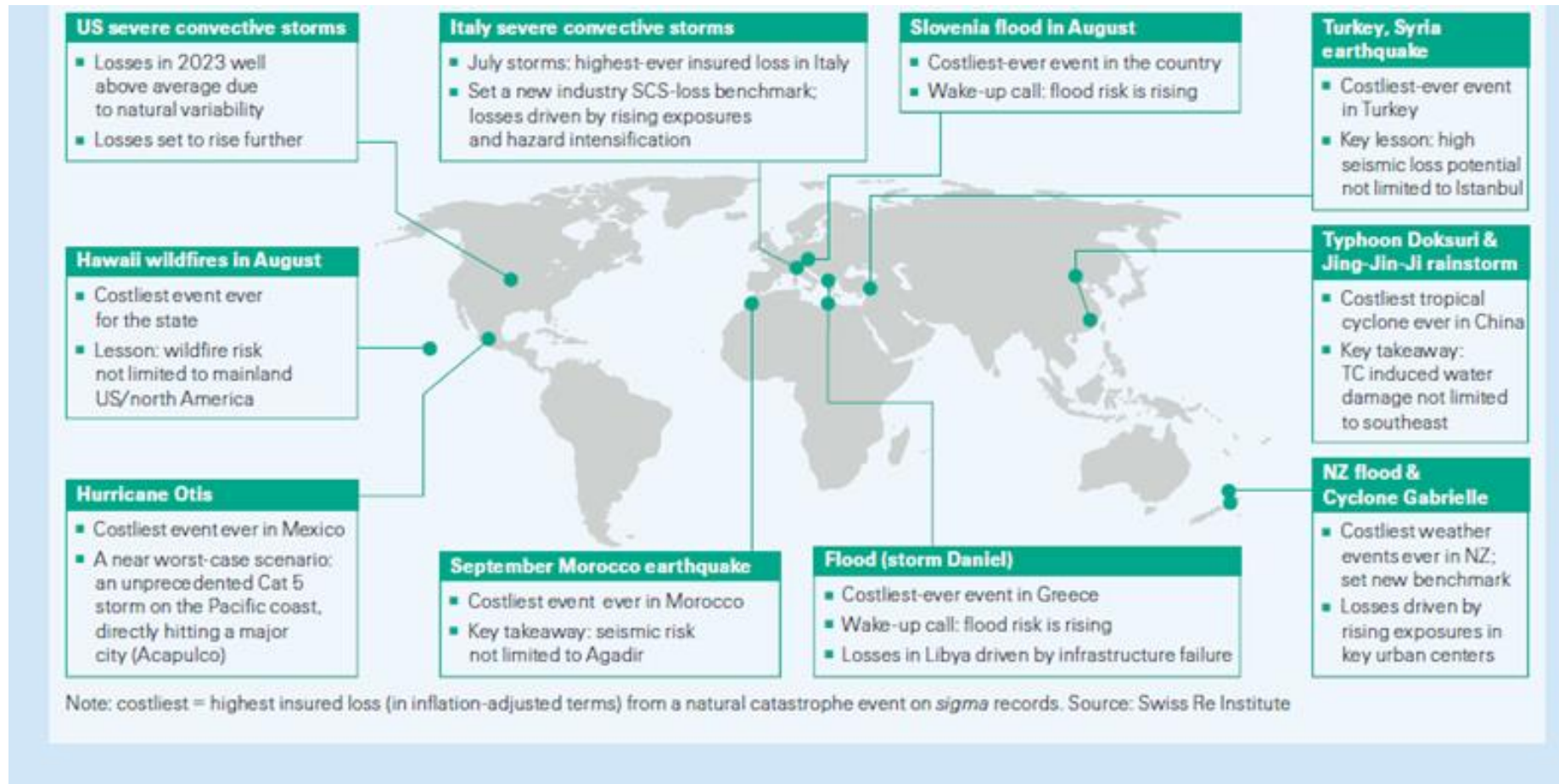
Bila je još jedna teška godina za industriju osiguranja.

2023. bilježi se kao najtoplija godina u historiji.

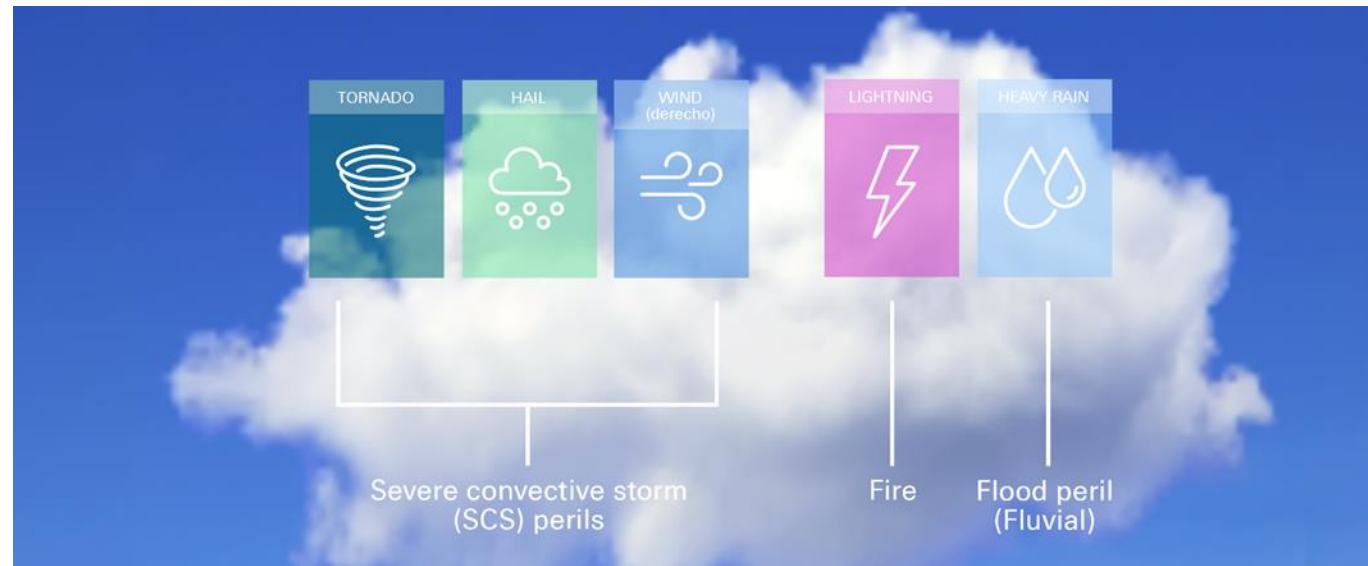
Prošle godine ekonomski gubici od prirodnih katastrofa dostigli su 280 milijardi dolara, odnosno 62% globalnih gubitaka nije bilo osigurano.

Glavni pokretač akumulacije globalnih gubitaka od prirodnih katastrofa prošle godine bila je učestalost događaja, čak 332, što je novi record. Većina je bila srednje žestoće, a to su događaji koji su prouzrokovali gubitke od 1-5 milijardi USD.

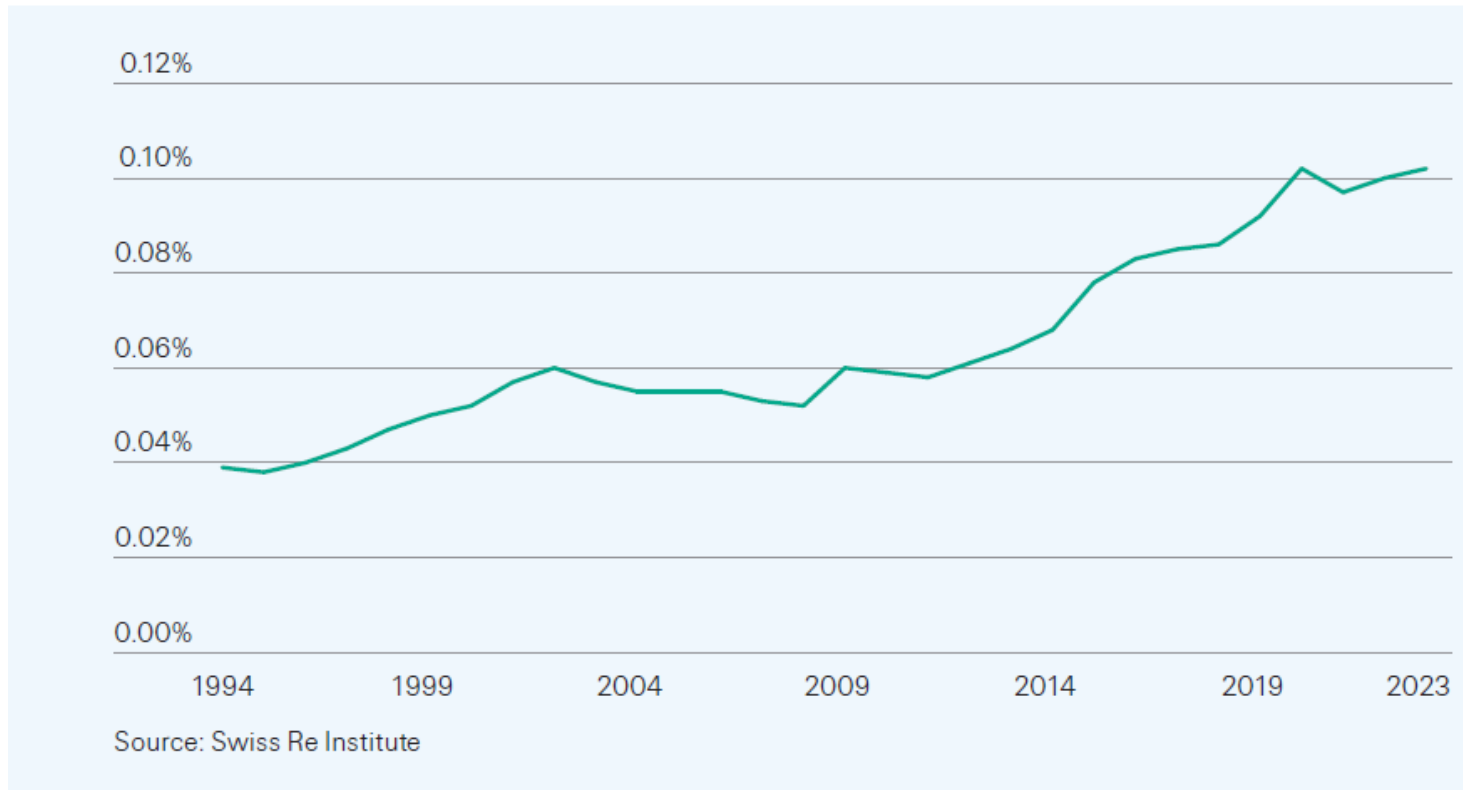
Saznanja iz ključnih događaja iz 2023.

Rekordne osigurane štete od grmljavinskih oluja

Globalni osigurani gubici od prirodnih katastrofa u % globalnog BDP-a

U posljednjih 30 godina, štete su se u odnosu na BDP udvostručile!

Klimatske promjene podstiču rast šteta i izvor su novih zakona, standarda i dužnosti brige

Građevinski
propisi

Odbrana od
poplave

Ublažavanje
emisija
stakleničkih
plinova

Od usvajanja Pariskog sporazuma, pravni sporovi zbog klimatskih promjena su postali sve učestalij.

Kolektivna tužba i financiranje parnih sporova

Zašto bi u Evropskoj Uniji uopće trebale postojati predstavničke tužbe ili kolektivne tužbe?

Direktivom (EU) 2020/1828 o udruženim tužbama nastoji se potrošačima omogućiti da udruženim tužbama zaštite svoje kolektivne interese u EU-u.

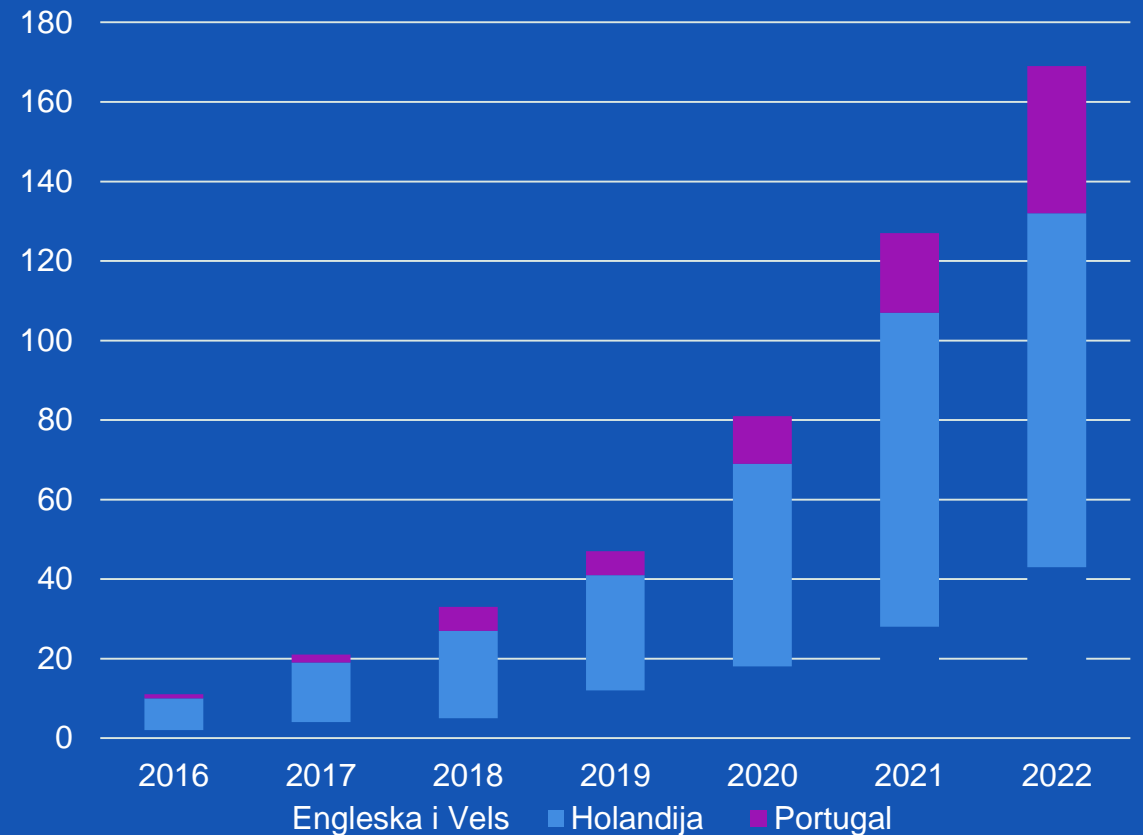
Opt-in/ Opt-Out

Državni zakoni mogu biti dizajnirani sa sustavom za Opt-in ili Opt-out.

Opt-in znači da se morate aktivno registrirati kao tužitelj u registru tužitelja.

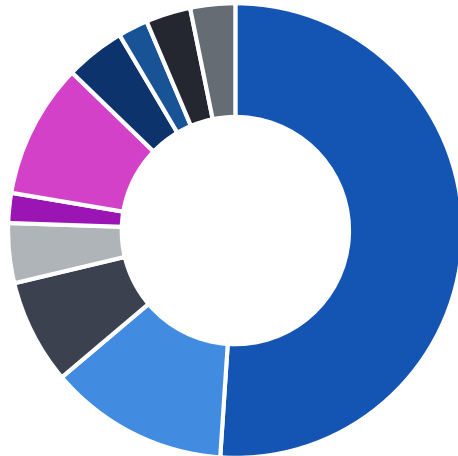
Nasuprot tome, u sustavu Opt-out-a svi mogući tužitelji automatski su tužitelji i samo ako to ne želite, ta osoba mora se aktivno ukloniti iz registra.

Sustav isključivanja predstavlja akutne rizike za tuženika jer uvijek može biti uključen maksimalan broj tužitelja.

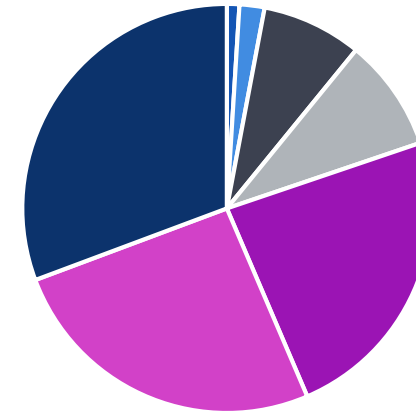
Gde je tužba podneta?

5-godišnji snimak – udio klasnih akcija u Evropi

- Velika Britanija
- Portugal
- Švedska
- Slovenija
- Sjeverna Makedonija
- Holandija
- Francuska
- Njemačka
- Rumunija
- Austrija

Vrste tužbi u 2022. godini

- Vlada/sudska revizija
- Zaštita podataka
- Ljudska prava/diskriminacija/okruženje
- Ostalo
- Odgovornost za proizvod / zakon o zaštiti potrošača / lične ozljede
- Konkurencija
- Finansijski proizvodi / dioničari / vrijednosni papiri

Finansiranje sudskih sporova – “Litigation funding”

Šta Pravni spor je investicija

Ko Lice koje pokreće spor obraća se kompaniji koja finansira troškove spora i obezbeđuje sredstva.

Zašto U slučaju pozitivnog ishoda spora ovaj mehanizam se isplati licima koja su ga finansirala. Finansijeri će obično ostvariti dobit između 15-40% od presuđene odštete.

Gdje Takav vid finansiranja je relativno česta pojava u SAD, Australiji i Velikoj Britaniji, a pojavljuje se i u Evropi, dok u BiH i regionu još uvek nije zaživjela.

Kada Finansijeri posebno investiraju u sporove kao što su nesreće u transportu, tjelesne ozljede, odgovornost proizvoda i zahtjevi zdravstvene odgovornosti. Pogotovu u SAD bilježimo snažan porast učestalosti višemilionskih šteta osiguranja odgovornosti i auto-odgovornosti.

Finansiranje sporova klimatskih promjena

'Održivo' ulaganje

Za investitore koji traže vrstu investicije koja nije u korelaciji sa širim finansijskim tržištima, finansiranje slučajeva vezanih za klimu se pojavilo kao odlična opcija.

Takve investicije su označene kao „održive“.

ESG sporovi

Ivestitori ciljano ulažu u pravne sporove sa „mjerljivim društvenim ili ekološkim uticajem“.

Većina investitora radi po principu “nema naknade bez pobjede” i plaćeni su samo ako se dodijeli odšteta.

Slučaj RWE

Prije devet godina je jedan peruanski planinski vodič i mali farmer podnio građansku tužbu protiv kompanije RWE-a na regionalnom sudu u njemačkom gradu Esen. Ovaj spor je jedan od svjetskih presedana u pogledu pitanja da li pojedinačni veliki emiteri moraju plaćati zaštitu od klimatskih rizika. U tužbi se traži da RWE finansijski doprinese potrebnim zaštitnim mjerama.

Rizik od “greenwashing”-a

- Šta to znači za odgovornost kvaliteta proizvoda?
 - Evropski zeleni plan (EU Green Deal) kaže da bi kompanije koje stavljaju „zelene oznake“ na svoje proizvode, trebale te tvrdnje da potvrde kroz primjenu relevantnih metodologija kojima se mjeri uticaj na životnu sredinu.
 - Neprofitne organizacije ciljano traže kompanije koje obmanjuju klijente o održivim produktima.

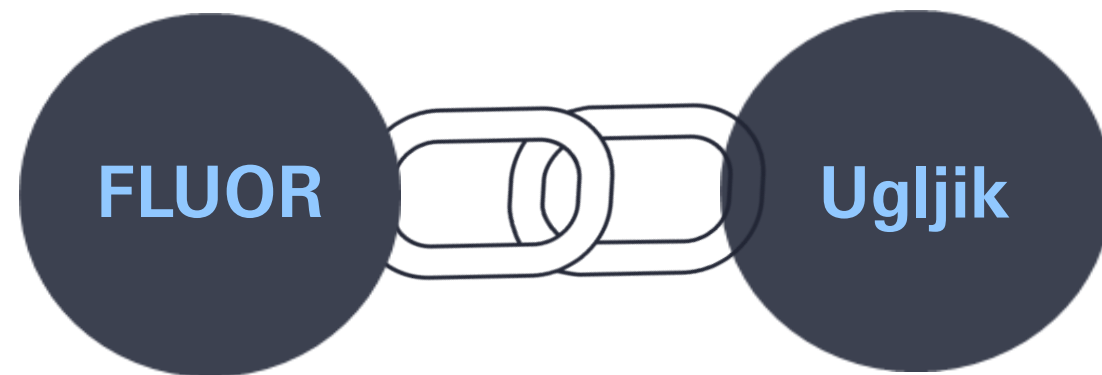
PFAS = Vječne kemikalije

Per- and polyfluoroalkyl
substances

PFAS

Šta je to?

- > 12.000
- Sadrži najmanje jedan potpuno fluorirani atom ugljika metila ili metilena (bez vezanog atoma H/Cl/Br/I)

PFAS

Za šta se koristi? Koji sektori mogu biti posebno pogođeni?

- Kemijski proizvođači
- Proizvođači pjene za gašenje požara i/ili opreme za gašenje požara, vatrogasne službe
- Proizvođači posuđa
- Ambalaža za hranu i/ili materijali u kontaktu s hranom
- Sredstva za čišćenje, kozmetički proizvodi
- Proizvodnja i obrada papira
- Proizvođači tepiha i tekstila (uključujući odjeću i odjeću)
- Galvanska industrija
- Bilo koji od sljedećih rizika s izloženošću u Sjedinjenim Državama, Kanadi ili Australiji:
 - Nafta i plin na kopnu uzvodno, srednje i nizvodno; Oprema i usluge naftnih polja
 - Javne vlasti, aerodromi i vojne instalacije
 - Objekti za odlaganje otpadnih voda
 - Vodovodna preduzeća, postrojenja za prečišćavanje vode

Kakav razvoj događaja vidimo u SAD?

Odgovornost za proizvod Ekološka odgovornost

- Troškovi renoviranja
- Lične povrede i materijalna šteta
- Medicinski nadzor

Nagodbe zbog kontaminacije vode

- 1,2 milijarde dolara: tri kemijske kompanije
- 10 milijardi dolara: još jedna kemijska kompanija

AFFF parnica:

- Više od 700 vojnih baza
- Zračne luke i susjedne nekretnine

AFFF Masovne tužbe

- Kontaminacija vode i lična/ materijalna šteta
- Tužilac: SAD Države, opštine, privatnici

Kakav razvoj događaja vidimo u Evropi?

Tužbe u Evropi

- Kontaminirana voda za piće oko fabrika u Belgiji, Italiji i Holandiji, te u blizini aerodroma i vojnih baza u Njemačkoj, Švedskoj i Velikoj Britaniji.
- Za sada samo nekoliko tužbi

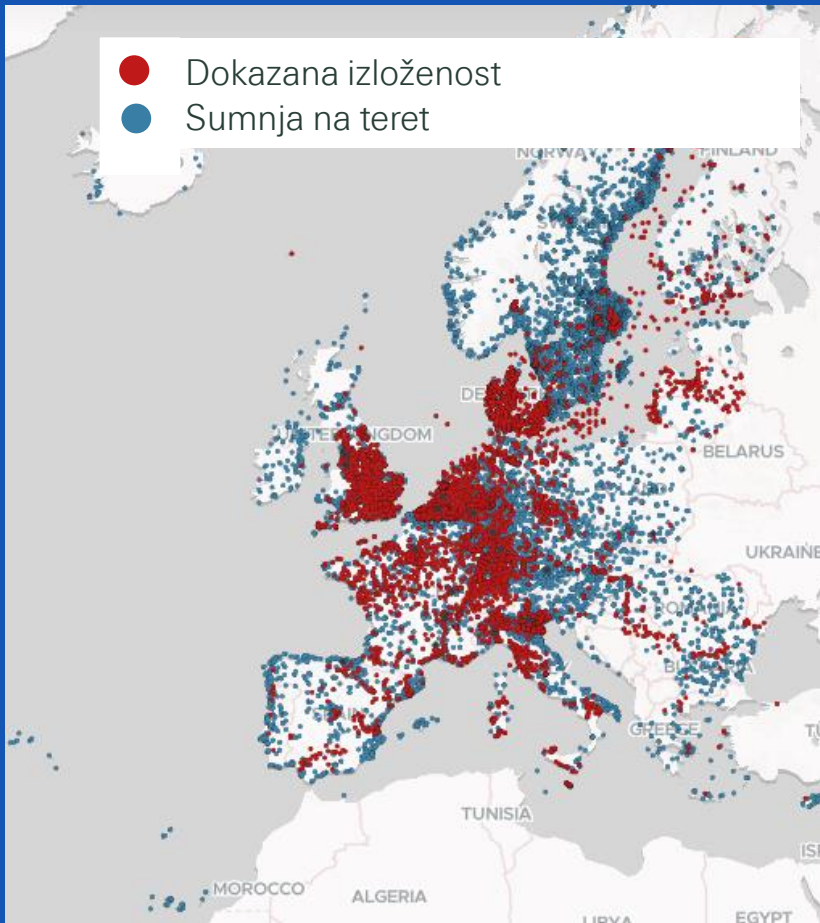
Kauzalitet

- Nema “karakteristične” PFAS bolesti
- Nova naučna otkrića
- Dokazivanje da je određeni proizvod prouzročio određenu štetu može biti teško jer je PFAS već raširen u okolišu.

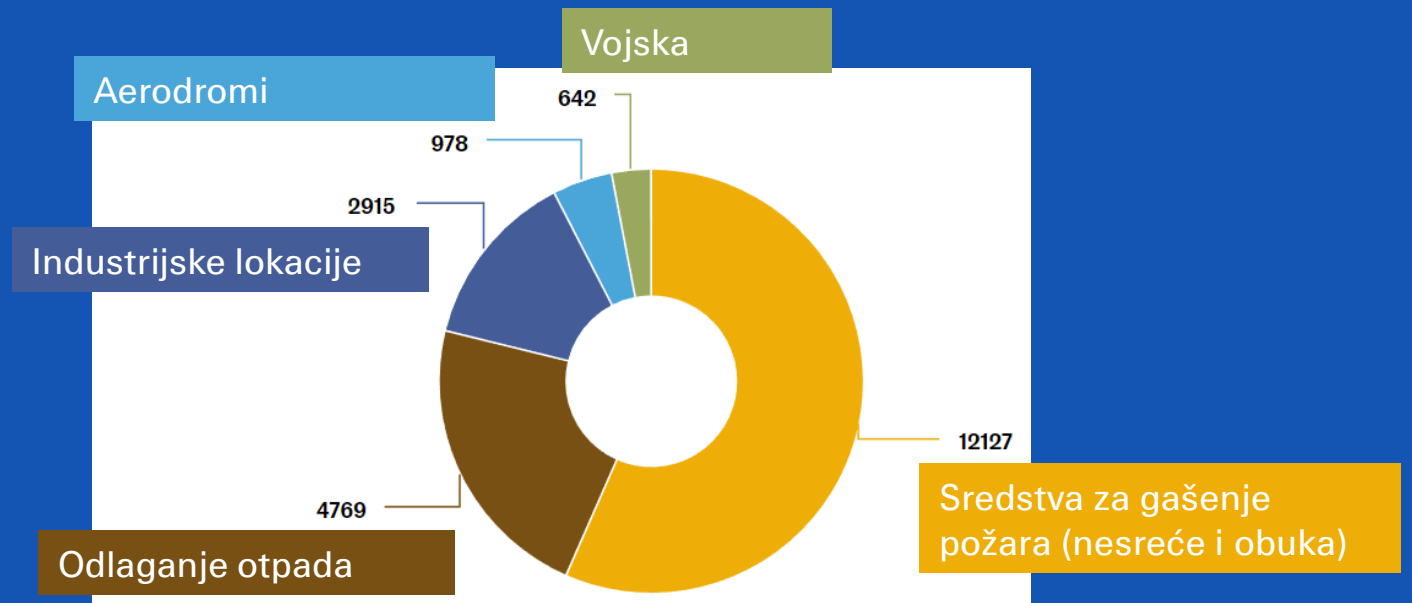
Perspektiva

- Regulacija napreduje
- Implementacija EU Direktive o kolektivnim tužbama pojednostavljuje zahtjeve potrošača
Povećanje kolektivnih tužba također u Velikoj Britaniji
- Povećana pozornost javnosti kroz medije

"Forever Pollution"--Projekat: Novinari prate PFAS u Evropi

- 20 proizvođača PFAS-a u Evropi
- 232 kupaca PFAS industrije
- >23.000 slučajeva u zemljištu ili vodi sa PFAS detekcijom
- > 21.000 sumnjivih kontaminacija

PFAS u budućnosti

Sažetak razvoja
događaja u SAD-u i
Europi

Sudske tužbe i
regulativa

Underwriting

Uticaj na polise osiguranja i štete

Imovina

Štete kao posljedica klimatskih promjena

- šumski požari, poplave, grad, olujne kiše, konzekvence rastuće upotrebe litijumskih baterija.

Odgovornost produkta

Veliki potencijal za štete koje proizlaze iz ESG-a.

Proširenje definicije odgovornosti i rezultirajuće povećanju broja sudskih sporova.

D&O

Strožije regulacije otvaraju potencijal za rast šteta.

Potražnja za D&O polise vezane za ESG raste.

Pravni sporovi vezani za ESG kao konzekvenca "greenwashing-a".

Ekološka odgovornost

Odgovornost za klimu, biodiverzitet i štete vezane za zagađenje.

Odgovornost poslodavaca

Propisi o zaštiti i zdravlju će stvoriti nove vrste šteta pogotovu za radnike koji su izloženi novim rizicima.

Thank you!

Contact us

Follow us

Legal notice

©2024 Swiss Re. All rights reserved. You may use this presentation for private or internal purposes but note that any copyright or other proprietary notices must not be removed. You are not permitted to create any modifications or derivative works of this presentation, or to use it for commercial or other public purposes, without the prior written permission of Swiss Re.

The information and opinions contained in the presentation are provided as at the date of the presentation and may change. Although the information used was taken from reliable sources, Swiss Re does not accept any responsibility for its accuracy or comprehensiveness or its updating. All liability for the accuracy and completeness of the information or for any damage or loss resulting from its use is expressly excluded.